

Квітень 2025

Звіт про ситуацію в Україні

ХІД БОЙОВИХ ДІЙ

- В другій половині квітня російські війська змінили тактику штурмових дій, перейшовши від атак малими групами до масових штурмів із застосуванням техніки та великих піхотних підрозділів. 17-го квітня на [Запорізькому напрямку](#) російські війська задіяли близько 320 одиниць особового складу, 40 одиниць техніки та три танки (приблизно $\frac{3}{4}$ всієї техніки та 140 одиниць особового складу було знищено). Тоді ж на [Покровському напрямку](#) в ході бою було ліквідовано 229 осіб, знищено 24 ББМ, 99 мотоциклів та 2 авто. Подібна зміна тактики має місце також на інших напрямках, у деяких випадках дозволяючи ЗС РФ покращувати позиції та просувати лінію фронту. Під час великоднього перемир'я російська сторона продовжила здійснювати штурмові дії та підготовку до наступних атак. Загальні втрати російських військ, за даними української сторони, на кінець квітня складають вже близько [953 тисячі](#) військовослужбовців, зокрема, в квітні – близько 40 тисяч.
- Збройні сили РФ продовжують завдавати удари по українських населених пунктах з використанням крилатих ракет, авіабомб та дронів-камікадзе. Під ударами в березні перебували [Київ](#), [Суми](#), [Харків](#), [Херсон](#), [Черкаси](#), [Полтава](#), [Миколаїв](#), [Запоріжжя](#), [Одеса](#), [Кропивницький](#), [Дніпро](#), [Павлоград](#), [Нікополь](#), [Кривий Ріг](#), [Марганець](#), [Кам'янське](#), [Ізюм](#), [Куп'янськ](#), [Покровськ](#), [Краматорськ](#), [Дружківка](#), [Костянтинівка](#), інші населені пункти.
- Сили оборони України продовжують наносити удари по військових об'єктах на території РФ та окупованій території України. Так, 11 квітня ЗСУ завдали [ракетного удару](#) по передовому пункту управління військ 30-го мотострілецького полку ЗС РФ у селі Гуєво Курської області, внаслідок чого загинув ряд командирів. 14 квітня Сили оборони України [уразили ППД 448-ї ракетної бригади армії РФ](#) на Курщині, яка у Вербну неділю завдала ракетного удару по Сумах, а пізніше ще кілька разів наносили ураження по місцях розташування 112-ї ракетної бригади ЗС РФ. 22 квітня в результаті вибуху почалася [пожежа](#) на одному з найбільших складів боєприпасів Головного ракетно-артилерійського управління МО РФ неподалік від м. Киржач у Владімірській області РФ, в 60 км від Москви. За даними ЗМІ, на складі зберігались ракети до комплексів “Іскандер”, С-300, С-400, та інші боєприпаси, які, значною мірою, були знищені внаслідок вибухів. 23 квітня було уражено потужності з [виробництва ударних дронів](#) у Єлабзькому районі Татарстану, в понад 1000 км від України. В ніч на 28 квітня в Брянську під атакою українських дронів опинився [завод військової мікроелектроніки](#) “Кремній Ел”.
- Триває [обов'язкова евакуація цивільних](#) з ряду населених пунктів Донецької області. Впродовж квітня вдалося переселити 174 мешканці Донеччини у безпечніші регіони України. Серед них – 21 дитина та 60 маломобільних громадян. Наприкінці квітня розпочалася також примусова евакуація з деяких населених пунктів Дніпропетровської області, які опинилися надто близько до фронту.
- 19 квітня, напередодні Великодня, відбувся черговий великий [обмін полоненими](#) між Україною та РФ, Україна змогла повернути 277 військовополонених, з яких 246 – у межах обміну, а 31 – поза обміном. Разом із тим, впродовж квітня надійшла інформація про щонайменше три випадки розстрілу військовополонених російськими солдатами.
- За результатами проведених репатріаційних заходів, 18 квітня в Україну [повернули тіла](#) 909 полеглих військовослужбовців. На підконтрольну територію були доставлені тіла загиблих на Курахівському, Покровському, Бахмутському та інших напрямках, а також тіла, які зберегалися в моргах на території РФ.

ГУМАНІТАРНИЙ ВИМІР

- Станом на ранок 25 квітня, за офіційною інформацією ювенальних прокурорів, внаслідок повномасштабної збройної агресії РФ в Україні **постраждали** більше ніж 2546 дітей: загинули 622, понад 1924 зазнали поранень різного ступеня тяжкості. [Зареєстровано](#) 165975 воєнних злочинів та злочинів агресії, а також 21955 злочинів проти національної безпеки.
- Росія продовжує цілеспрямоване знищення української культурної спадщини та представників мистецької спільноти, завдаючи удару по ідентичності, пам'яті й історичному спадку. Станом на 30 квітня 2025 року внаслідок повномасштабної агресії РФ [загинули](#) 200 українських митців і 103 журналісти, серед них іноземні. У Сумах 13 квітня російська ракета [пошкодила](#) ключові заклади культури, зокрема обласні музеї, театри та філармонію, внаслідок чого загинула викладачка та артистка Олена Когут. 1 квітня [знищено](#) будинок культури у Краснопіллі. Загалом [пошкоджено](#) 1419 пам'яток культурної спадщини та 2233 об'єкти культурної інфраструктури, з яких 409 знищено. Найбільше постраждали клубні заклади, бібліотеки, музеї та театри у Донецькій, Харківській, Херсонській, Київській, Сумській та інших областях. З початку вторгнення [евакуйовано](#) понад 546 тис. музейних експонатів із 63 музеїв у 12 регіонах, зокрема з Чернігівщини, Харківщини та Донеччини.
- Росія [знищує](#) екосистему Криму. Аварія танкерів серії «Волгоневфть» у грудні 2024 року спричинила витік мазуту М-100, який, за словами окупаційної адміністрації, вже призвів до забруднення понад 1500 тонн ґрунту та піску в Криму та Севастополі. За даними Представництва Президента України в АРК, екологічна катастрофа посилюється через військову мілітаризацію, незаконний видобуток піску, вирубку лісів, знищення заповідників, утилізаційних споруд і морських екосистем. Перетворення «Опуку» на полігон, будівництво військової інфраструктури, сміттєспалювальні заводи та блокування міжнародних місій — частина системного руйнування природного середовища Криму окупантами. Збитки, завдані об'єктам природно-заповідного фонду тимчасово окупованого Криму внаслідок збройної агресії РФ, можуть сягати 79 млрд грн. Порушення охоронного статусу зафіксовані на територіях 208 об'єктів.
- Збройна агресія РФ призвела до масових втрат серед цивільних, працівників критичних сфер і релігійних діячів. Від початку повномасштабної війни [загинули](#) 13 000 цивільних. У полоні РФ [перебувають](#) близько 10 000 осіб, ще 63 000 вважаються зниклими безвісти. [Загинули](#) 234 працівники оборонно-промислового комплексу, 67 священників і монахів [були вбиті або закатовані](#), знищено 640 релігійних об'єктів. Понад 63 000 об'єктів енергетичної інфраструктури [були пошкоджені](#) масованими та точковими ударами, загинуло 160 енергетиків. З лютого 2022 року через вибухонебезпечні предмети [загинули](#) 336 людей, з них 18 дітей, ще 825 осіб отримали поранення. Майже чверть території України — понад 139 тис. км² — вважається потенційно небезпечною.
- Росія цілеспрямовано [використовує](#) українських підлітків як інструмент терору, перетворюючи їх на жертв і виконавців злочинів. З початку 2025 року спецслужби РФ масово вербують неповнолітніх для здійснення терактів, диверсій та підпалів, зокрема із застосуванням вибухівки. За даними СБУ, 22% викритих виконавців — це діти, яких залучають до операцій через соцмережі та месенджери. Лише цього року виявлено понад 50 таких випадків. Росія свідомо використовує дітей як одноразовий ресурс у гібридній війні проти України.
- Вбивство журналістки в полоні [стало](#) черговим доказом злочинної практики РФ щодо цивільних. Тіло журналістки Вікторії Рошиної, яка загинула в російському полоні, було передано Україні 14 лютого 2025 року з ознаками розтину, відсутністю кількох внутрішніх

органів та помилковою позначкою «невстановлена особа чоловічої статі». Слідство зафіксувало катування, ножові поранення та спробу приховати факт насильницької смерті. Журналістку утримували без процесуального статусу після внесення до списку на обмін.

РОСІЙСЬКІ НАРАТИВИ, ПРОПАГАНДИСТСЬКИЙ ВИМІР

- **Про перемовини, “мир” виключно на російських умовах. Заперечення української ідентичності як такої. Втрата української землі та людей.** Президент РФ Путін 21 квітня [заявив](#) про провал спроб завдати Росії стратегічної поразки, адже «ніхто не сумнівається в тому, що перемога буде за РФ». Своєю чергою політ керівництво РФ говорить не про конкретні пропозиції, а про «російський базовий підхід до ситуації навколо України та безпеки на континенті», при врегулюванні необхідно виходити з реалій, міжнародного права та ситуації на "землі". ([Захарова](#)). Водночас РФ декларує посилення воєнного потенціалу, зокрема [Путін](#) заявив про необхідність активізувати випуск та використання вітчизняних систем та розробок у галузі штучного інтелекту для їх застосування в автоматизованих системах військового управління, а досвід «сво» вивчають всі армії світу. Йдеться в пропагандистських медіа про програв Європейських країн та нікчемність європейських [пропозицій](#) щодо мирного врегулювання: «Франко-британське втручання, пряме та опосередковане, призведе до того, що Україна може просто не стати».
- Патріарх Московський і всієї Русі Кирил [закликав](#) віруючих помолитися за міцний мир на т.зв. «історичній території країни», зокрема щодо України. РФ також актуалізує наративи, що її дії в Україні не можна кваліфікувати як «агресію» ([Медведев](#)).
- Постійно впроваджуються тези, що начебто «[більшість лідерів ЄС](#)» також схиляються до того, що Україні необхідно піти на територіальний компроміс, а «[Британські та французькі](#) чиновники "відкриті для сценарію", за якого Київ визнає втрату територій на користь Росії».
- Керівництво РФ вкотре [заявляє](#) про свою готовність до мирних переговорів без попередніх умов, спрямованих на «усунення першопричин української кризи, конструктивну взаємодію з міжнародними партнерами».
- **“РФ – переможці: Велика вітчизняна та сьогоднішня”.** Значну частину російських наративів сьогодні присвячено відзначенню перемоги СРСР в II світовій війні. Це момент єднання суспільства, національної перемоги. Путіним поширюється традиційні наративи, що РФ “є нацією переможців” та є завданням гуртувати навколо ідей російської перемоги громадян різних країн. У Росії є прихильники в Європі та США, які утворили б свій "інтернаціонал переможців" ([Путін](#)).
- **КНДР у війні.** Путін [подякував](#) армії КНДР за участь у розгромі ЗСУ у Курській області.
- **«Про т.зв. успіхи РФ». Ескалація війни.** В інформаційному просторі продовжує поширюватися ескалаційна риторика війни проти України, щодо «наступів», «нових територіальних захоплень», зокрема, «великим успіхом для Росії після звільнення від ЗСУ Курської області буде звільнення від нацистів нових російських регіонів, а також Сумської, Харківської областей та Одеси» ([Дугін](#)).
- **«Щодо Криму».** Російська сторона посилено просуває наративи про потребу визнання Криму російським: «слова президента США Дональда Трампа про те, що Україна вже багато років тому втратила Крим, повністю відповідають розумінню російської влади» ([песков](#)). Ця позиція називається «[розсудливою](#)». В російському просторі впроваджуються наративи, що слова Трампа про необхідність визнання Криму російським мають колосальний політичний ефект, зокрема «руйнують ті канони та стереотипи, ту сформовану лінію інформаційної агресії проти

Росії, яка будувалася роками», вказується, що це «серйозний удар по єдності Заходу та серйозний удар по тій інформаційній війні, яка ведеться проти РФ». Заяви української сторони про можливість повернення врегулювання питання Криму дипломатичним шляхом дискредитуються російською стороною, вказуючи, що «українська дипломатія» заснована на тероризмі та брехні» ([Захарова](#)). Заперечується можливість ведення перемовин стосовно Криму та інших окупованих територій України з боку РФ: «Росія не веде переговори щодо цілісності своєї території» ([Лавров](#))

- **«Припинення вогню».** В офіційних пропагандистських джерелах йдеться, що РФ пішовши на пасхальне добове перемир'я застосувала [«милосердя»](#), що припинення вогню залежить від РФ. 19 квітня Путін [оголосив](#) великоднє перемир'я. з 18:00 за московським часом того дня до 00:00 21 квітня. У публічних джерелах, заявах російських політичних осіб впроваджувалася думка щодо порушення Україною «режиму припинення вогню» ([Шеремет](#)).
- У Міноборони РФ Україну [звинувачували](#) начебто у порушенні великоднього перемир'я.
- [Аносовано](#) перемир'я, коли ЗС РФ зупиняють бойові дії з гуманітарних міркувань з 00:00 мск 8 травня до 00:00 11 травня, на «День перемоги».
- **Дискредитація українського політичного керівництва.** Путін постійно [заявляє](#), що західне озброєння, поставлене Україні, постійно виявляється на "чорному ринку"; київський режим виборює капітали, які він вкрав у українського народу — звідси й бажання співпрацювати зі спонсорами. Також в пропагандистських джерелах українське політичне керівництво продовжує називатися «нацистським», вказується, що перемовини з Україною – [«гаєння часу»](#). Директор Служби зовнішньої розвідки (СЗР) РФ Сергій [Наришкін](#) розмірковує про «різні варіанти долі» Володимира Зеленського сьогодні, зокрема й можливість втечі Зеленського з Києва.
- **Удари по українській цивільній інфраструктурі.** РФ заперечує удари по українській цивільній інфраструктурі, які суттєво інтенсифікувалися (Київ, Одеса, Суми, Дніпро, Запоріжжя, Одеса, Марганець, Павлоград, Черкаси та ін.). ЗС Росії завдають ударів по військових та навколовоєнних цілях в Україні ([песков](#)). В пропагандистському полі активно поширюються наративи, що Росія завдає ударів тільки по військових об'єктах, а до загибелі цивільного населення призводять дії української влади, (Маргарита [Симоньян](#)).
- **Т.зв. «Інтеграція» українських тимчасово окупованих територій, – Криму, Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей.** РФ продовжує демонструвати поглинання та російську асиміляцію на окупованих українських територіях. Лунають окремі заяви про потребу створення т.зв. санітарної зони в Херсонській області ([Сальдо](#)). Патріарх РПЦ Кирил освятив великодні паски та [розпорядився](#) направити понад 11 тисяч пасок на територію Луганської області, зокрема. Лунають постійні заяви про завершення інтеграції українських ТОТ в російський правовий та економічний простір.